

Số: 198/QT-LNHT

Vân Canh, ngày 02 tháng 7 năm 2025

QUY TRÌNH XÁC ĐỊNH CÁC GIÁ TRỊ MÔI TRƯỜNG

PHẦN I: QUY ĐỊNH CHUNG

1. Mục đích

- Xác định các giá trị môi trường hiện hữu trong diện tích quản lý của công ty;
- Bảo vệ khu vực khoanh nuôi phục hồi rừng;
- Bảo vệ đa dạng sinh học trong khu vực Công ty;
- Bảo vệ nguồn nước, đất;
- Bảo vệ giá trị nhân văn.

2. Phạm vi áp dụng

- Áp dụng trên toàn bộ diện tích Công ty nắm giữ.

3. Đối tượng áp dụng

- Được áp dụng đối với Công ty TNHH Lâm nghiệp Hà Thanh, người dân tộc, cộng đồng địa phương sinh sống trong hoặc gần khu vực rừng của Công ty.

4. Thuật ngữ viết tắt

- TNHH: Trách nhiệm
- MTV: Một thành viên
- QTKT: Quy trình kỹ thuật
- UBND: Ủy ban nhân dân

5. Điều khoản thi hành

- Các cán bộ công ty áp dụng nghiêm chỉnh quy trình này;
- Tất cả các đơn vị, tổ chức, cá nhân, cộng đồng địa phương có liên quan đến hoạt động quản lý thực hiện nghiêm quy trình này;
- Công ty có trách nhiệm kiểm tra, giám sát và đánh giá việc thực hiện Quy trình này.

6. Định nghĩa giá trị môi trường

Giá trị môi trường là tập hợp các yếu tố môi trường sinh thái và nhân văn sau đây:

- Chức năng hệ sinh thái: Một đặc trưng hệ sinh thái liên quan đến một tập hợp các điều kiện và các quá trình nhờ đó một hệ sinh thái duy trì tính toàn vẹn của nó.

- Đa dạng sinh học

- Tài nguyên nước, đất.

- Các giá trị sinh cảnh (bao gồm các giá trị văn hóa và tâm linh): Giá trị sinh cảnh có thể được hình dung như là các lớp nhận thức của con người về sinh cảnh vật lý. Một số giá trị sinh cảnh như giá trị kinh tế, giải trí, tự cung cấp hoặc chất lượng cảnh quan có liên quan chặt chẽ đến các thuộc tính sinh cảnh vật lý. Các giá trị sinh cảnh khác như giá trị nội tại hoặc tâm linh có tính biểu tượng và bị ảnh hưởng nhiều hơn bởi nhận thức cá nhân hoặc xã hội chứ không phải các thuộc tính sinh cảnh vật lý (Nguồn: căn cứ vào trang web của Viện Giá trị Sinh cảnh).

PHẦN II: QUY TRÌNH

1. Quy định về bảo vệ chức năng hệ sinh thái

1.1. Định nghĩa

Đối với FSC, định nghĩa này bao gồm các quá trình sinh thái và tiến hóa như dòng gen và các chế độ xáo trộn, các chu kì tái sinh và các giai đoạn phát triển chuỗi sinh thái (sự diễn thế);

Đối với Công ty xác định và bảo vệ khu vực khoanh nuôi phục hồi rừng.

1.2. Xác định khu vực khoanh nuôi phục hồi rừng

- Xác định vị trí cần khoanh nuôi bảo vệ, khu vực hành lang nguồn nước;
- Tiến hành điều tra thực địa xác định trạng thái, diện tích khoanh nuôi;
- Xác định các tác động ảnh hưởng đến khu vực khoanh nuôi bảo vệ;
- Xây dựng bản đồ khoanh nuôi phục hồi rừng, thể hiện rõ vị trí, diện tích, trạng thái và ranh giới giữa các vùng khác.

1.2. Kế hoạch bảo vệ và phòng ngừa

1.2.1. Bảo vệ

a. Thực hiện các biện pháp lâm sinh như bảo vệ phòng chống cháy rừng, phát dọn dây leo, cây bụi, chặt bỏ cây sâu bệnh.

b. Xây dựng các văn bản có tính pháp lý, giám sát chặt chẽ việc chăn thả gia súc, rác thải quanh khu vực khoanh nuôi bảo vệ.

c. Cập nhật thường xuyên bản đồ vùng khoanh nuôi tiện cho việc theo dõi và kiểm soát (theo quý, năm,...).

d. Thường xuyên kiểm tra, giám sát các hoạt động bảo vệ, quản lí, tránh xảy ra các vi phạm.

1.2.2. Phòng ngừa

a. Trường hợp xảy ra sự cố đột xuất (cháy rừng, thiên tai sét đánh đổ cây, gây cảnh, dịch sâu bệnh hại,...).

- Xây dựng nhóm lực lượng cơ động đi tuần rừng kịp thời khắc phục các sự cố xảy ra.

b. Trường hợp xảy ra vi phạm tại khu vực khoanh nuôi

- Xử lý theo quy định tại các văn bản có tính pháp lý đã ban hành;

- Đẩy mạnh tuyên truyền, tập huấn cho cán bộ và người dân địa phương.

2. Quy định về bảo vệ đa dạng sinh học

2.1. Định nghĩa

Sự thay đổi của các sinh vật sống từ tất cả các nguồn bao gồm các sinh vật sống trên mặt đất, dưới nước và các hệ sinh học thủy sinh khác, và các tập hợp sinh học phức tạp; bao gồm đa dạng trong loài, đa dạng các loài, đa dạng hệ sinh thái.

2.2. Xác định đa dạng sinh học

- Xác định tuyến điều tra và OTC điển hình:

+ Tuyến điều tra phải đảm bảo yêu cầu: Đi qua hầu hết các dạng lập địa trong khu vực (các dạng thực vật điển hình, các cấp độ dốc, các vị trí địa hình);

+ OTC điển hình phải đảm bảo: Trên mỗi tuyến điều tra, lập các OTC điển hình (đại diện thực vật, cấp độ dốc, vị trí,..);

- Thực hiện điều tra tuyến, OTC thống kê số lượng các loài thực vật, động vật, côn trùng. Thống kê các loài quý, hiếm, đặc hữu trong khu vực Công ty quản lí;

- Thực hiện tham vấn cộng đồng (cộng đồng gần khu vực rừng để thu tập thông tin về các loài động vật, thực vật,...);

- Từ kết quả điều tra, tham vấn xây dựng biểu thống kê đa dạng sinh học trong khu vực Công ty quản lí;

- Xác định tác động của hoạt động quản lí đến đa dạng sinh học.

2.3. Kế hoạch bảo vệ và phòng ngừa

2.3.1. Bảo vệ

- Xây dựng các phương án, kế hoạch khai thác và chăm sóc đảm bảo tránh hoặc giảm thiểu tác động đến động vật, côn trùng trong khu vực khai thác;

- Xây dựng kế hoạch, phương án trồng rừng đảm bảo về số lượng cá thể, số lượng loài tránh tình trạng giảm sút về đa dạng loài;

- Xây dựng đội ngũ tuần tra rừng, bảo vệ rừng tránh khỏi những hành động khai thác trộm, săn bắt động vật rừng..;

- Công ty cần giám sát, kiểm soát các hoạt động quản lý, điều tra thường xuyên nắm rõ chỉ số đa dạng sinh học trên diện tích Công ty quản lý;
- Phối hợp với chính quyền địa phương tuyên truyền cho cán bộ, nhân dân không tham gia săn, bắt các loài thú rừng.

2.3.2. Phòng ngừa

a. Trường hợp các hoạt động thực hiện ngoài kế hoạch, phương án đã xây dựng (khai thác sớm, mất môi trường sống của một số loài);

Tổ chức các cuộc họp khẩn, đưa ra các phương án tức thời giảm thiểu tối đa tác động đến động – thực vật rừng (trồng bổ sung loài,...)

Trong trường hợp nếu phát hiện các loài quý hiếm và bị đe dọa tình trạng bảo tồn và sinh cảnh sống của chúng được xác định, Công ty sẽ điều chỉnh hoạt động quản lý nếu các hoạt động hiện tại của Công ty có tác động tiêu cực.

3. Quy định về bảo vệ tài nguyên nước

3.1. Xác định tác động của các hoạt động quản lý đến nguồn nước

- Xác định vai trò của rừng trong việc duy trì và điều tiết nguồn nước dùng cho sinh hoạt và tưới tiêu (điều tra thực địa, tham vấn người dân);
- Xác định ảnh hưởng của các hoạt động quản lý (khai thác, chăm sóc,...) đến nguồn nước.

3.2. Kế hoạch bảo vệ và phòng ngừa

a. Xây dựng kế hoạch, phương án cho các hoạt động quản lý giảm thiểu tối đa tác động tiêu cực đến nguồn nước.

b. Bảo vệ hiện trạng các khu vực hành lang ven suối như giữ lớp thảm thực bì, cây bụi, cây bản địa dọc hành lang ven suối.

- + Sông, suối cấp 1 (bề rộng trên 20m): hành lang bảo vệ mỗi bên 30m;
- + Sông, suối cấp 2 (bề rộng từ 10 ÷ 20m): hành lang bảo vệ mỗi bên 20m;
- + Sông, suối cấp 3 (bề rộng từ 5 ÷ 10m): hành lang bảo vệ mỗi bên 10m;
- + Khoảng cách đến hồ chứa nước: 100m.
- + Khe cạn, rãnh nước: hành lang bảo vệ mỗi bên 3-5m

4. Quy định về tài nguyên đất

4.1. Xác định tác động của hoạt động quản lý đến đất

- Xác định vai trò của rừng trong việc phòng chống sạt lở đất, lũ quét, xói mòn, gió bão, bồi lắng và phòng hộ ven biển (kế thừa các số liệu về thiên tai bão lũ, sạt lở,...điều tra thực địa);

- Vai trò của đất đối với sự sinh trưởng phát triển của rừng trong diện tích Công ty nắm giữ. Phân tích các nhóm đất có trong khu vực đối với sự sinh trưởng, phát triển của rừng;

- Điều tra khu vực phân bố các nhóm đất.

4.2. Kế hoạch bảo vệ và phòng ngừa

4.2.1. Bảo vệ

- a. Thực hiện các biện pháp bảo vệ đất, chống xói mòn, sạt lở (Đào rãnh thoát nước, tăng diện tích bề mặt, chia nhỏ dòng chảy,...);

- b. Xây dựng kế hoạch, phương án khai thác theo khai thác tác động thấp, vận xuất giảm thiểu tối đa tác động đến những khu vực đất dễ bị xói mòn, sạt lở.

4.2.2. Phòng ngừa

- Trường hợp do thiên tai xảy ra ngoài kiểm soát (lũ, mưa quá lớn vượt khỏi tầm kiểm soát);

- Xây dựng lực lượng cơ động để khắc phục kịp thời sự cố xảy ra (đào thêm rãnh, chia nhỏ, chuyển hướng dòng chảy,...).

5. Quy định về giá trị nhân văn

5.1. Định nghĩa:

- Người dân tộc: Người và các nhóm người có thể nhận biết theo, hoặc có đặc trưng sau:

- + Một đặc trưng hoặc tiêu chí quan trọng là tự cộng nhận là những người bản địa ở cấp độ cá nhân và được sự chấp thuận của cộng đồng, được coi họ là thành viên của cộng đồng;

- + Tính liên tục về lịch sử của các xã hội tiền thuộc địa hoặc tiền định cư;

- + Có liên quan quan chặt chẽ với vùng lãnh thổ và các tài nguyên thiên nhiên xung quanh;

- + Các hệ thống xã hội, kinh tế hoặc chính trị riêng biệt;

- + Ngôn ngữ, văn hóa và tín ngưỡng riêng biệt;

- + Hình thành các nhóm xã hội không chiếm ưu thế;

- + Quyết định duy trì và phục hồi các hệ thống và môi trường tổ tiên của họ như là các dân tộc và cộng đồng đặc biệt.

- Cộng đồng địa phương: Là các cộng đồng với quy mô bất kỳ nằm trong hoặc tiếp giáp với diện tích quản lý của công ty hoặc là những cộng đồng nằm đủ gần để có một tác động quan trọng đến kinh tế hoặc giá trị môi trường của

công ty, hay điều kiện kinh tế, quyền lợi và môi trường của họ bị ảnh hưởng lớn bởi các hoạt động quản lý của công ty.

5.2. Các bước xác định

a. Xác định người dân tộc có thể bị ảnh hưởng:

- Xác định các hoạt động quản lý của công ty có thể bị ảnh hưởng đến tài nguyên, cuộc sống của người dân tộc;

- Kế thừa, thống kê từ các báo cáo về kinh tế văn hóa xã hội của UBND xã Canh Liên, Canh Thuận và Canh Hiệp;

- Thực hiện tham vấn các bên liên quan (UBND các xã Canh Liên, Vân Canh và các làng tại 2 xã,..) ; cộng đồng, (có sinh sống, có văn hóa, tập tục gì trong hoặc gần khu rừng không? Có sử dụng rừng phục vụ có tập tục của họ không?...).

b. Xác định cộng đồng địa phương:

- Kế thừa, thống kê từ các báo cáo về kinh tế văn hóa xã hội của UBND xã Canh Liên, Vân Canh;

- Thực hiện tham vấn các bên liên quan (UBND các xã Canh Liên, Vân Canh và các làng trên địa bàn tại các xã,..); cộng đồng (Có sinh sống, canh tác trong hoặc gần khu rừng không? Có sử dụng rừng phục vụ cho văn hóa, tập tục gì không? Vai trò của khu rừng đối với đời sống về văn hóa và tâm linh của họ?...)

c. Xác định các tác động của hoạt động quản lý rừng của Công ty Lâm nghiệp Hà Thanh đến người dân tộc và cộng đồng địa phương

- Xác định các hoạt động có thể gây tác động của Công ty (trồng, khai thác, chăm sóc,...) đến người dân tộc và cộng đồng địa phương;

- Xác định các mẫu thuẫn có nguy cơ xảy ra khi thực hiện các hoạt động quản lý với người dân tộc và cộng đồng địa phương (xây dựng đường vận chuyển, chất thải các hoạt động, miếu, đền, phần mộ tổ tiên trong diện tích của Công ty,...).

d. Xác định các tác động của người dân tộc, cộng đồng địa phương đến hoạt động quản lý rừng bền vững.

Các công ty cần xác định các hoạt động của người dân tộc, cộng đồng địa phương mà có thể gây ra tác động đến hoạt động quản lý của công ty.

- Các phong tục, tín ngưỡng của người dân tộc diễn ra trong diện tích của Công ty: Thờ cúng, chùa, miếu, săn bắt,...

- Các hoạt động của cộng đồng địa phương diễn ra trong hoặc giáp biên với diện tích của Công ty: Canh tác nương rẫy, khai thác lâm sản và lâm sản ngoài gỗ,..

5.3. Kế hoạch bảo vệ và phòng ngừa

5.3.1. Bảo vệ

- Xây dựng các văn bản thủ tục hành chính có tính pháp lý xác định các hoạt động của Công ty;

- Điều tra xây dựng bản đồ thể hiện rõ ranh giới diện tích mà các đơn vị nắm giữ, thể hiện rõ vị trí nơi có văn hóa tâm linh của người dân tộc, cộng đồng địa phương trong khu vực vự của Công ty nắm giữ;

- Công ty thường xuyên kiểm tra, giám sát các hoạt động tránh ảnh hưởng đến người dân tộc, cộng đồng địa phương.

5.3.2. Phòng ngừa

a. Trường hợp người dân tộc, cộng đồng địa phương không hợp tác, tôn thờ văn hóa phong tục, tâm linh.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền đến người dân tộc và cộng đồng địa phương để cho họ thấy những mặt tích cực mà các hoạt động của Công ty đem lại đồng thời không ảnh hưởng đến văn hóa của họ, vẫn dành cho văn hóa của họ sự tôn trọng;

- Tổ chức các lớp, buổi tập huấn cho cộng đồng về các hoạt động của Công ty và kêu gọi cộng đồng tham gia vào các hoạt động.

b. Trường hợp Công ty có những hoạt động làm ảnh hưởng đến người dân tộc, cộng đồng địa phương.

- Chịu trách nhiệm, thực hiện đền bù cho người dân tộc, cộng đồng địa phương;

- Nhanh chóng, kịp thời khắc phục những tổn hại đến người dân tộc và cộng đồng địa phương;

- Trường hợp Công ty không thực hiện đền bù, khắc phục lỗi, cộng đồng địa phương được nhờ đến sự can thiệp của pháp luật.

c. Trường hợp người dân tộc, cộng đồng địa phương có những hoạt động ảnh hưởng đến các hoạt động của công ty.

- Đền bù, khắc phục những thiệt hại;

- Trường hợp cộng đồng địa phương không thực hiện đền bù, khắc phục lỗi Công ty được nhờ đến sự can thiệp của pháp luật.

d. Trường hợp có sự việc đột xuất, không có trong kế hoạch của công ty.

- Công ty phải thông báo trước với người dân, cộng đồng địa phương, trong trường hợp cộng đồng địa phương không đồng ý Công ty cần có những cuộc họp, trao đổi với cộng đồng để đạt được sự thống nhất giữa 2 bên và ngược lại.

e. Khi phát hiện các giá trị tín ngưỡng, sinh thái, kinh tế quy định trong Quy trình, trong khu vực quản lý và gần rừng Công ty thì Công ty cần dừng ngay các hoạt động đang diễn ra tại khu vực đó đến khi có biện pháp bảo vệ và được thống nhất với cộng đồng địa phương và tuân thủ pháp luật.

PHẦN III: THỰC HIỆN

1. Phòng Kỹ thuật tổng hợp

- Lập kế hoạch bảo vệ các giá trị môi trường về sinh thái như: hành lang bảo vệ nguồn nước khoanh nuôi, bảo vệ;
- Theo dõi và giám sát các giá trị này.

2. Phòng Quản lý bảo vệ rừng tài nguyên rừng

- Xây dựng kế hoạch, chỉ đạo về công tác bảo vệ tài nguyên rừng và thực hiện các phương án PCCCR;
- Thực hiện lập kế hoạch tuyên truyền về công tác QLVR, phối hợp với các ban ngành trong công tác bảo vệ tài nguyên;
- Thực hiện chức năng tham mưu lãnh đạo trong công tác giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công nhân và công tác tiếp công nhân theo đúng pháp luật Nhà nước quy định.

3. Phòng Kế toán - tài chính

- Tham mưu lãnh đạo công ty trong công tác đền bù, giải quyết các tác động trong hoạt động quản lý của công ty;
- Phối hợp cùng các phòng ban cũng như chính quyền địa phương khi xảy ra khiếu nại và lên phương án đền bù thiệt hại.

4. Tổ chức công đoàn

- Chịu trách nhiệm thực thi và kiểm soát các hoạt động của công ty theo luật quốc gia Việt Nam; luật, hiệp định quốc tế mà quốc gia Việt Nam đã tham gia và các tài liệu liên quan của FSC bao gồm: quyền của người dân tộc, cộng đồng địa phương;
- Theo dõi và lập kế hoạch bảo vệ quyền của người dân tộc và cộng đồng địa phương trong phạm vi quản lý của công ty;
- Phối hợp cùng chính quyền địa phương và các phòng ban khi xảy ra các hoạt động quản lý của công ty tác động gây thiệt hại đến tài nguyên, cuộc sống của người dân tộc và cộng đồng địa phương.

5. Các Trạm, Chốt Quản lý BVR

- Thực hiện, quản lý, kiểm tra toàn bộ diện tích tham gia Chứng chỉ rừng về công tác Quản lý bảo vệ rừng; Phòng cháy chữa cháy rừng và thực hiện các biện pháp ngăn chặn phá hoại vào rừng.

- Phối hợp với chính quyền địa phương và nhân dân địa phương tham gia công tác bảo vệ rừng. Thực hiện tuyên truyền pháp luật nhà nước và luật bảo vệ phát triển rừng cho nhân dân theo địa bàn từng trạm.

- Quy trình này có hiệu lực kể từ ngày ký và thay thế cho quy trình số 470/QĐ- LNHT ngày 01/11/2020 của Công ty TNHH Lâm nghiệp Hà Thanh Quy định về xác định các giá trị môi trường./.

Nơi nhận:

- Các đơn vị cơ sở;
- Các thành viên BCD - FSC;
- Chủ tịch Công ty (thay b/c);
- Kiểm soát viên công ty (thay b/c);
- Ban Giám đốc Công ty;
- Lưu BCD-FSC, VT.

KT. GIÁM ĐỐC
P. GIÁM ĐỐC

Phan Văn Tuấn